

Eczane

Röportaj

The image features a large, blurred crowd of people in the lower half, with a row of brown human silhouettes holding hands across the top half. The silhouettes are set against a bright, glowing background. The title 'Sosyal Güvenlik Reformu' is overlaid in large white letters on the crowd.

Sosyal Güvenlik Reformu

Murat BAŞESGİOĞLU

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı

Murat BAŞESGİOĞLU, 1955 yılında Kastamonu'da doğdu. İlk ve orta öğrenimini Kastamonu'da tamamlayan Murat BAŞESGİOĞLU, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesinden mezun oldu.

Askerlik görevini Daday Askerlik Şube'sinde Şube Başkanı olarak ifa eden Murat BAŞESGİOĞLU, 7 yıl süreyle Kastamonu Barosu'na kayıtlı olarak serbest avukatlık yaptı.

1984 yılında Anavatan Partisi'nde siyasete başlayan Murat BAŞESGİOĞLU, 18. 19. 20. ve 21. Dönem Milletvekilliği seçimlerinde, Kastamonu'yu TBMM'nde temsil etti.

55. Hükümette İçişleri Bakanlığı görevinde bulunan Murat BAŞESGİOĞLU, 22. Dönem milletvekilliği seçimlerinde Adalet ve Kalkınma Partisi İstanbul Milletvekili olarak Parlamente'ye girdi.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı görevini yürüten Murat BAŞESGİOĞLU, evli ve 2 çocuk babası olup, Fransızca bilmektedir.

Sosyal Güvenlik Reformu

2006 yılının en önemli yasalarından biri olacak olan Genel Sağlık Sigortası Yasası üzerine sayın Murat BAŞESGİOĞLU ile bir röportaj yaptık.

Eczane Dergisi :

Sayın Bakanım, öncelikle şu anda Türkiye'nin gündeminde bulunan Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası kanununu değerlendirir misiniz?

Uzunca bir süredir hazırlıkları sürdürülen ve mecliste görüşülerek kabul edilen Sosyal Güvenlik reformunun temel amacı; adil, kolay erişilebilir, yoksulluğa karşı daha etkin koruma sağlayan, mali açıdan sürdürülebilir bir sosyal güvenlik sistemine ulaşabilmektir.

Sosyal güvenlik reformu ile nüfusun tümüne hakkaniyete

uygun, eşit ve kaliteli sağlık hizmeti sunumunun finanse edildiği genel sağlık sigortası'nın ve sağlık dışındaki kısa ve uzun vadeli sigorta kollarının yer aldığı tek bir emeklilik sigortası rejiminin kurulması, halen dağınık bir halde yürütülen primsiz ödemeler ve sosyal yardımlar sisteminin toplulaştırarak nesnel yararlanma ölçütlerine dayalı, tüm muhtaç kesimlerin erişebileceği bir sistemin oluşturulması ve son olarak yukarıda anılan üç temel işleve ilişkin hizmetlerin çağdaş, etkin ve vatandaşlarımızın günlük hayatlarını kolaylaştıracak şekilde sunulmasına olanak sağlayacak yeni bir kurumsal yapının oluşturulmasıdır.

Emeklilik sigortasına yönelik olarak yapılan yeni düzenlemeler özetle şu şekildedir:

Tasarısıyla birlikte kamu ya da özel sektörde, bir işverene bağlı yada serbest olarak çalışıp çalışmadığına bakılmaksızın, Türkiye'de çalışan bütün vatandaşlarımızın eşit haklara ve yükümlülöklere sahip olacağı tek bir emeklilik sistemi kurulacaktır.

Mevcut sigortalılarımızın emekliliği hak etme koşullarında (prim gün sayısı, emeklilik yaşı sigortalılık süreleri) hiçbir değişiklik olmayacaktır. Emekli aylığına esas alınacak matrahın hesaplanması, emekli aylığı artış endeksi gibi konularda getirilen değişikliklerden ise, mevcut sigortalılarımız yeni sistemde geçirdikleri süreye göre etkileneceklerdir.

Eczane Dergisi :

Kanun uygulanmaya başlandığında emeklilik yaşı ne olacaktır?

Kanun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren ilk defa sigortalı olacaklar için emeklilik yaşı, mevcut uygulamada olduğu gibi kadınlar için 58, erkekler için ise 60 yaştır. Emeklilik yaşları 2035 yılına kadar değişmemektedir. 2036 yılından sonra emeklilik yaşlarında, hayatta kalma beklentisindeki artışa paralel olarak kademeli bir artış gerçekleşecek, 2048 yılında kadın ve erkek için 65 yaşa ulaştığında sabitlenecektir.

En az 25 yıl (9000 gün) prim ödenmiş olması, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren ilk defa sigortalı olacaklar için öngörülmektedir. Ancak bu kapsamdaki

sigortalılardan 9000 gün prim ödemeyenler, yaşlılık aylığı için gerekli olan minimum yaş hadlerine 3 yaş daha eklenmek ve 5400 gün prim ödemek suretiyle de yaşlılık aylığına hak kazanabileceklerdir. Hizmet akdiyle çalışanlar için, istihdam ilişkilerinin sürekli çalışmayı garanti etmemesi, kısmi çalışma gibi durumlar dikkate alınarak, Kanunun yürürlük tarihinden sonra ilk defa sigortalı olacaklar için prim gün sayısının 7100 gün olması, sonraki her yıl ilk defa işe girenler için bu süreye 100 gün eklenmek suretiyle, 20 yıllık bir kademeli geçiş ile 9000 gün prim koşuluna ulaşılması öngörülmektedir.

Yeni emeklilik sisteminde tüm sigortalıların sosyal yardım mahiyetindeki bazı ödemeler hariç olmak üzere, bütün ücret ve aylık, zam ve tazminatları prime esas kazanç tabi olacaktır. Prime esas asgari kazanç brüt asgari ücret tutarında, prim tavanı ise brüt asgari ücretin 6,5 katı tutarında olacaktır.

Sigortalılara aylık veya gelir bağlanırken, tüm çalışma sürelerindeki prime esas kazançları dikkate alınacaktır. Yeni sistemde geçen süreler için aylık veya gelirler hesaplanırken, sigortalının reform sonrası dönemdeki geçmiş prime esas kazançları, %50 enflasyon ve %50 ücretlerdeki değişim oranından oluşan karma bir endeks oranı ile güncellenecektir.

Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren çalışılan her yıl için aylık bağlama oranları yıllık %2 olması öngörülmektedir.

Diğer yandan, yeni emeklilik sisteminde sigortalılara ilave bir prim yükü de getirilmemiştir. Malullük, Yaşlılık ve Ölüm sigortalıları için %20 (Bunun %9'u sigortalı payı, %11'i ise işveren payıdır.)

iş kazaları, meslek hastalıkları, analık ve işgörmezlik sigortalıları için %1 - %6,5 arasında (bu primin tamamını işveren hissesidir.) prim alınacaktır.

İsteğe bağlı sigorta uygulaması da zorunlu sigorta kapsamında olmayan herkesin yararlanabileceği şekilde yeniden düzenlenmiştir. İsteğe bağlı sigorta prim oranı %20 olacaktır. Ancak, isteğe bağlı sigortalılar ayrıca %12,5 oranında Genel Sağlık Sigortası primini de ödeyecektir.

Devletin emeklilik sigortasına %5 oranında katkıda bulunacak olması da yeni sistemin önemli bir düzenlemesi olmaktadır.

Yeni düzenlemeyle kendi nam ve hesabına çalışanlara ve kamu görevlilerine de geçici iş görmezlik ödeneği verilecektir.

Evli olmayan kız çocuklarına, yaş sınırı olmaksızın, sigortalı olarak çalışmaları veya kendi çalışmalarından dolayı gelir veya aylık almamaları koşuluyla, erkek çocuklara ise 18 yaşına, orta öğretim yapmaları halinde 20 yaşına, yüksek öğrenim yapmaları durumunda 25 yaşına kadar ölüm aylığı bağlanacaktır.

Yeni düzenlemeyle kadın sigortalılara ve sigortalı erkeğin sigortalı olmayan karısının doğum yapması halinde 6 ay süreyle, brüt asgari ücretin 1/6 sı miktarında emzirme ödeneği verilecektir. Bugün bu ödenek verilseydi 6 ay süresince her ay 177 YTL olmak üzere, toplam 1.062 YTL emzirme ödeneği verilecekti.

İş kazası ve meslek hastalığı ya da ölüm sigortasından aylık almakta olan eş ve çocuklardan evlenenlere ise, bir defa olmak üzere aylık veya gelirlerinin bir yıllık tutarında evlenme ödeneği, ölen

“ Sosyal Güvenlik reformunun temel amacı : adil, kolay erişilebilir, yoksulluğa karşı daha etkin koruma sağlayan, mali açıdan sürdürülebilir bir sosyal güvenlik sistemine ulaşabilmektir.”

sigortalıların ailelerine ise brüt asgari ücretin üç katı tutarında yani bugünkü rakamlarla 1.593 YTL cenaze yardımı verilecektir.

Eczane Dergisi :
Peki Efendim, Genel Sağlık Sigortası ile ilgili olarak yapılan düzenlemelerin ana hatları nelerdir?

Genel Sağlık Sigortası uygulaması ile birlikte vatandaşlarımız arasında sağlık hizmetine erişim ve kullanım konusundaki ayrımcılık sona erecek, herkes eşit, kapsam ve kalitede sağlık hizmeti alacaktır.

Başka bir sağlık sigortasından yaralanma hakkı olmayan tü

“ Kanun yürürlüğe girdikten sonra ilk defa sigortalı olacaklar için; Emeklilik yaşı mevcut uygulamada olduğu gibi kadınlar için 58, erkekler için 60 yaştır. Emeklilik yaşları 2035 yılına kadar değişmemektedir. ”

vatandaşlar ile oturma izni almış olup Türkiye'de 1 yıldan daha uzun süre yaşayan yabancılar, vatansızlar ve sığınmacılar Genel Sağlık Sigortası kapsamına alınmaktadır. Tüm nüfusun kapsam altına alınması ile sağlık güvencesine sahip olmayanlar sürekli sağlık güvencesine kavuşacaktır.

18 yaşını tamamlayana kadar bütün çocuklar, başka bir koşul aranmaksızın, sağlık sigortası güvencesi altına alınmaktadır.

Genel Sağlık Sigortasına katılım zorunlu olacak ve toplumun bireyleri arasında; çok kazanan ile az kazanan, sağlıklı olan ile hasta olan, genç ile yaşlı, bekar ile evli, çalışan ile emekli arasında sosyal bir dayanışma yaratılacaktır. Sağlık güvencesi anlamında farklı standartlarda uygulamaları olan mevcut kuruluşlara tabi sigortalılar arasında eşitlik sağlanacaktır.

Eczane Dergisi :

Sayın Bakanım, Genel Sağlık Sigortasının kapsamında hangi sağlık hizmetlerini sayabiliriz?

Genel Sağlık Sigortasının kapsadığı sağlık hizmetleri;
-Kişiyeye yönelik koruyucu sağlık hizmetleri,
-Hastalık sebebiyle ayakta veya yatarak tedavi, laboratuvar

tetik ve tahlilleri ile diğer tanı yöntemleri ve acil sağlık hizmetleri,

-Analık sebebiyle ayakta ve yatarak tedavi, laboratuvar tetkik ve tahlilleri ile diğer tanı yöntemleri, rahim tahliyesi, tıbbi sterilizasyon ve acil sağlık hizmetleri, -15 yaşına kadar; ağız ve diş muayenesi, laboratuvar tetkik ve tahlilleri ile diğer tanı yöntemleri ve acil sağlık hizmetleri,

olarak belirlenmiştir. Bu sağlık hizmetleri ile ilgili teşhis ve tedavileri için gerekli kan ve kan ürünleri, aşı, ortez, protez, tıbbi ilaç ve gereç iyileştirici nitelikteki tıbbi malzemelerin sağlanması, takılması, garanti süresi sonrası bakımı, onarılması ve yenilenmesi hizmetleri de kapsama alınmıştır.

Tıbbi gereklilik dışında estetik amaçlı yapılan tıbbi işlemler ve Sağlık Bakanlığı tarafından sağlık hizmeti olarak kabul edilmeyen hizmetler, Genel Sağlık Sigortasının kapsadığı sağlık hizmetlerinin dışında tutulmuştur.

Genel Sağlık Sigortasının kapsadığı sağlık hizmetlerinden yararlanmak için, tedavi için başvuru tarihinden önceki son bir yıl içinde 30 gün prim ödememiş veya tahakkuk ettirilmiş olması, **halen prim ödeme yükümlüsü olanlarda başvurduğu tarihte prim borcunun bulunmaması şartı bulunmaktadır.**

Ancak, 18 yaşın altındaki kişiler, tıbben başkasının bakımına muhtaç kişiler, acil haller, bildirim zorunlu olan bulaşıcı hastalıklar, kişiye yönelik koruyucu sağlık hizmetleri, iş kazası ve meslek hastalık hallerinde, prim ödeme veya prim borcu olmama şartı aranmaksızın sağlık hizmetlerinden yararlanma hakkı tanınmıştır.

Yurt dışında tedavi, tüm sigortalılar için aynı koşullarda kapsama alınmıştır.

Ayakta tedavide yapılan muayene, ilaçlar ve ortez, protez iyileştirme araç ve gereçleri için ve yine ayakta tedavide sağlanan diğer sağlık hizmetlerine yönelik belirli oranlarda katılım payı alınması öngörülmektedir. Ancak, iş kazası ve meslek hastalıkları halinde, kişiye yönelik koruyucu sağlık hizmetlerinde, sağlık kurulu raporu ile belgelendirilmek şartı ile Kurumca belirlenen kronik hastalıklarda, kullanılan ilaçlarda, kontrol muayenelerinde katılım payı alınmayacaktır.

Genel Sağlık Sigortasında sağlık hizmetini kamu ve özel sağlık hizmeti sunucularından satın almak suretiyle sağlanacaktır. Sağlık Sigortasından yararlanacak kişiler, aile hekimi veya bunun yerine belirlenecek birinci basamak hizmet sunucularından başlayacak, hastane ve Üniversite Hastanesine doğru, yükselen bir sevk zincirine uyarak sağlık hizmeti alacaklardır. Sevk zincirine uyulması halinde kişilerin istediği kamu veya özel

hekim ve sağlık tesislerini seçme hakkı getirilmiştir.

Genel Sağlık Sigortasında %12,5 i oranı prim alınacaktır. GSS'de belirlenecek minimum yaşam düzeyinin altında kalan yoksul vatandaşlarımızın sağlık sigortası primleri devlet tarafından karşılanacaktır.

Eczane Dergisi :

Peki, prim ödeme gücü olmayanların durumu ne olacaktır?

Sosyal Güvenlik Reformu kapsamında getirilecek üçüncü önemli yenilik, primsiz ödemeler ve sosyal yardımlar konusundadır. Burada temel amaçlardan ilki, sosyal yardımlar için kullanılan kamu kaynağını objektif yaralanma ölçütlerine bağlı olarak, adil ve ulaşılabilir kılmaktır.

İkincisi, sosyal yardımlardan yararlanmayı, öngörülen şartları taşımaları halinde her muhtaç vatandaş için bir hak olarak tanımlamak, yardımları bütçe imkanları çerçevesinde ve muhtaçlık düzeyi esas alarak belirlemektir. Ayrıca, mükerrer yardımlardan yaralananlarla ilgili, ulusal ölçekte merkezi bilgi sistemi ve bilgi yönetim sistemi gelişecektir.

Genel sağlık sigortası kapsamında prim ödeme gücü olmayan kişiler, objektif kriterlere göre tespit edilecek ve genel sağlık sigortası primlerinin devlet tarafından ödenmesi sağlanacaktır. Yeni sistemde, yoksul ailelere nakdi destek sağlamak amacıyla gerekli "aile yardımı" programları da oluşturulacaktır.

Son olarak, yeni bir kurumsal yapılanmaya gidilecek ve yukarıda belirtilen işlevleri yerine getirmek üzere mevcut sosyal güvenlik kurumları tek bir çatı altında toplanarak yeniden

“ Yeni bir kurumsal yapılanmaya gidilecek ve belirtilen işlevler yerine getirilmek üzere mevcut sosyal güvenlik kurumları tek bir çatı altında toplanarak yeniden yapılandırılacaktır. ”

yapılandırılacaktır. Yeni Sosyal Güvenlik Kurumu emeklilik ve sağlık sigortacılığı ile primsiz ödemeler ve sosyal yardımlar konusunda uzmanlaşmış üç ana hizmet biriminden oluşacaktır. Yeni kurum, 2-3 yıllık bir geçiş dönemi sonunda ilçelere kadar yayılan küçük ve ileri teknoloji destekli Sosyal Güvenlik Merkezleri aracılığıyla vatandaşlarımıza hizmet sunacaktır.

Eczane Dergisi :

Sayın Bakanım, verdiğiniz bilgiler için çok teşekkür ederim

Ben teşekkür ederim.